ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Justice, le 20 avril 1999, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas un mois, sur un projet d'arrêté royal "portant exécution de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel", a donné le 21 juin 1999 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 20 april 1999 door de Minister van Justitie verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste een maand, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens", heeft op 21 juni 1999 het volgende advies gegeven :

Observations générales

Dans son avis n° 8/1999 du 8 mars 1999, la Commission de la protection de la vie privée a regretté

> "... de ne pas disposer d'un projet de rapport au Roi ou tout au moins, d'une note explicative sur le projet d'arrêté royal dans son ensemble. En l'absence d'un tel document, elle en est réduite à faire des suppositions quant à la portée exacte de certaines dispositions en projet.".

L'article 29, § 2, alinéa 2, de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel dispose :

> "Sauf si la loi en dispose autrement, la Commission émet ses avis dans un délai de soixante jours après que toutes les données nécessaires à cet effet lui auront été communiquées.".

Le rapport au Roi constitue sans conteste une "donnée nécessaire" au sens de la disposition précitée.

Dans une matière aussi importante et délicate, il est indispensable que la Commission de la protection de la vie privée puisse donner un avis en pleine connaissance de cause.

En conséquence, le Conseil d'Etat estime que la consultation de la Commission de la protection de la vie privée n'a pas été régulière. Cette irrégularité peut être sanctionnée par l'annulation de l'arrêté par la section d'administration du Conseil d'Etat ou par l'application de

l’article 159 de la Constitution coordonnée. Une telle insécurité juridique n’est pas admissible dans une matière revêtant pareille importance.

La formalité de la consultation de la Commission de la protection de la vie privée n’ayant pas été correctement accomplie, le projet n’est pas en état d’être examiné par le Conseil d’Etat.

Le texte devra à nouveau être soumis au Conseil d’Etat après un nouvel avis de la Commission de la protection de la vie privée.

Il devra, en outre, être tenu compte des observations qui suivent :

1. Le Gouvernement devra veiller à l’accomplissement régulier de la formalité substantielle prescrite par diverses dispositions de la loi du 8 décembre 1992 précitée, à savoir la délibération en Conseil des ministres du projet d’arrêté. En effet, celle-ci doit porter sur un texte devenu définitif, après que les adaptations suggérées par la Commission de la protection de la vie privée ou par le Conseil d’Etat auront été apportées au dispositif.

2. Le législateur a fait de l’avis de la Commission de la protection de la vie privée, une pièce maîtresse de la procédure d’élaboration des arrêtés d’exécution de la loi, prévoyant à l’article 29, § 5, alinéa 3, de la loi que :

> "... dans les cas où l'avis de la Commission est requis, l'avis doit être publié au Moniteur belge en même temps que l'acte réglementaire auquel il se rapporte".

Il importe que l'avis et la suite qui lui a été réservée soient facilement compréhensibles, même en l'absence de publicité du projet d'arrêté originel sur lequel a porté la consultation de la Commission. Le rapport au Roi joint au projet d'arrêté poursuit notamment ce but. Mais il ne l'atteint que partiellement.

Le rapport au Roi devra être complété en conséquence, de façon à faire clairement apparaître dans quelle mesure il a été tenu compte des avis de la Commission de la protection de la vie privée ou, le cas échéant, pourquoi cela n'a pas été fait.

3. Comme la Commission de la protection de la vie privée l'a déjà fait remarquer, la concordance entre les versions française et néerlandaise laisse souvent à désirer.

Outre ce premier défaut auquel il faut évidemment porter remède, il est aussi indispensable que le texte français soit corrigé pour le rendre conforme au vocabulaire et aux règles grammaticales de la langue française.

Algemene opmerkingen

In haar advies nr. 8/1999 van 8 maart 1999 vindt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer het jammer

> "... dat ze niet beschikt over een ontwerp van verslag aan de Koning, of toch minstens over een verklarende nota bij het ontwerp van koninklijk besluit in zijn geheel. Zonder een dergelijke tekst, moet ze zich beperken tot loutere veronderstellingen over de precieze draagwijdte van bepaalde opgestelde bepalingen.".

Artikel 29, § 2, tweede lid, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens bepaalt :

> "Tenzij de wet anders bepaalt, brengt de Commissie advies uit binnen zestig dagen nadat alle daartoe noodzakelijke gegevens aan de Commissie zijn medegedeeld.".

Het verslag aan de Koning is onbetwistbaar een "noodzakelijk gegeven" zoals bedoeld in de voorgaande bepaling.

In een zo belangrijke en kiese aangelegenheid, is het volstrekt noodzakelijk dat de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer met volledige kennis van zaken een advies kan uitbrengen.

Derhalve is de Raad van State van oordeel dat de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer niet deugdelijk om advies gevraagd is. Die onregelmatigheid kan worden bestraft door de nietigverklaring van het besluit door de afdeling administratie van de Raad van State of door de toepassing van artikel 159 van de gecoördineerde Grondwet. Zulk een rechtsonzekerheid is onaanvaardbaar in een aangelegenheid die zo belangrijk is.

Aangezien niet op een correcte wijze voldaan is aan het vormvereiste van het inwinnen van het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, is het ontwerp niet in zoverre gereed dat het door de Raad van State kan worden onderzocht.

De tekst moet opnieuw aan de Raad van State voorgelegd worden, nadat een nieuw advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ingewonnen is.

Voorts dient rekening te worden gehouden met de volgende opmerkingen :

1. De Regering dient erop toe te zien dat op regelmatige wijze voldaan wordt aan het substantieel vormvereiste waarin verschillende bepalingen van de voormelde wet van 8 december 1992 voorzien, namelijk het overleg in de Ministerraad over het ontwerp van besluit. Dat overleg moet immers betrekking hebben op een tekst die definitief geworden is, nadat in het dispositief de aanpassingen aangebracht zijn die voorgesteld werden door de Commissie

voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of door de Raad van State.

2. Voor de wetgever is het inwinnen van het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer een belangrijk onderdeel van de procedure van het opstellen van de besluiten tot uitvoering van de wet, doordat in artikel 29, § 5, derde lid, van de wet het volgende bepaald is :

> "... In de gevallen waar het advies van de Commissie vereist is, wordt het samen met de reglementsbepaling waarop het betrekking heeft, in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt".

Het advies en het gevolg dat eraan gegeven is, dienen bevattelijk te zijn, zelfs als het oorspronkelijke ontwerp van besluit waarover het advies van de Commissie gevraagd is, niet bekendgemaakt is. Met het verslag aan de Koning dat bij het ontwerp van besluit gevoegd is, wordt onder meer dat doel nagestreefd. Maar het wordt slechts gedeeltelijk bereikt.

Het verslag aan de Koning moet bijgevolg zo aangevuld worden dat duidelijk aangegeven wordt in welke mate rekening gehouden is met de adviezen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of, in voorkomend geval, waarom dat niet geschied is.

3. Zoals de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer reeds opgemerkt heeft, laat de overeenstemming tussen de Nederlandse en Franse tekst veel te wensen over.

Behalve dit eerste gebrek dat vanzelfsprekend verholpen dient te worden, is het ook noodzakelijk de Franse tekst te verbeteren om hem in overeenstemming te brengen met de woordenschat en de grammaticale regels van de Franse taal.

La chambre était composée de

Messieurs	R. ANDERSEN,	président de chambre,
	P. LIENARDY, P. QUERTAINMONT,	conseillers d'Etat,
	P. GOTHOT, J. van COMPERNOLLE,	assesseurs de la section de législation,
Madame	M. PROOST,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. X. DELGRANGE, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. C. AMELYNCK, référendaire.

LE GREFFIER, LE PRESIDENT,

M. PROOST R. ANDERSEN